

10 יולי 2025

י"ד בתמוז תשפ"ה

"סל הצמיחה הדמוגרפית" יוצא לדרך

כ-1,000 יחידות דיור חדשות יוקמו בחבל תקומה

מנהלת תקומה, משרד הבינוי והשיכון, משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי, החשב הכללי והסוכנות היהודית משיקים היום, 10.7.25, את "סל הצמיחה הדמוגרפית" במרחב הכפרי כחלק מהתוכנית האסטרטגית של מנהלת תקומה לחיזוק ההתיישבות ולעידוד צמיחה דמוגרפית ליישובי חבל התקומה. השקת התוכנית, שלצורך מימושה יועמד תקציב של 560 מיליון ₪ ותועמד ערבות מדינה להלוואה שתגייס הסוכנות היהודית בסך של עד מיליארד ₪, הוצגה במסגרת כנס ייעודי בנושא כלים לצמיחה דמוגרפית במרחב הכפרי, שנערך בקיבוץ עלומים בהשתתפות נציגי היישובים בחבל ונציגי משרדי הממשלה הרלוונטיים והסוכנות היהודית.

סל הצמיחה, שגובש במנהלת תקומה בעקבות הפגיעה הקשה ביישובי החבל במהלך מלחמת "חרבות ברזל", נועד לאפשר הרחבת היצע הדיור, חיזוק המרקם הקהילתי והאצת קליטת משפחות חדשות - תוך שמירה על צביון החבל. התוכנית תוכננה בשיח עם נציגי המועצות והיישובים, והיא תאפשר גמישות ובחירה של היישובים בין מסלולים שונים לפי צרכי היישוב. הסל מבטא את התחייבות המדינה ליישום חוק תקומה הלכה למעשה, בהתאם להגדרת חבל תקומה כאזור מיקוד לאומי.

כחלק מהתוכנית יבוצע מהלך משולב לחיזוק ההתיישבות ולעידוד צמיחה דמוגרפית בחבל. משרד הבינוי והשיכון יעמיק את הסבסוד הניתן למגרשים, ויחד עם משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי יקדם את הקמת בתי אגודה ובניית בתים לנרקלטים חדשים (מחסניות קליטה), בין השאר באמצעות הסוכנות היהודית והחשב הכללי במשרד האוצר שיעמידו מערך מימון וערבויות. המשרדים יפרסמו קול קורא אחוד לחלוקת התקציב ולאישור בקשות היישובים, ובהמשך לכך, ישובים שירצו לבנות בתים במסלול הסוכנות היהודית, יופנו לוועדת היגוי בראשות החשב הכללי, שתקבע את מספר יחידות הדיור ואת גובה ההלוואות שתגייס הסוכנות היהודית בערבות מדינה.

סל הצמיחה יכלול את הרכיבים הבאים:

העמקת סבסוד הפיתוח - מנהלת תקומה ומשרד הבינוי והשיכון יעמיקו את סבסוד הפיתוח הקיים עבור בנייה במגרשים חדשים, כך שהעלות העצמית למתיישב תהיה נמוכה יותר ממה שהיא היום. תהיה הגדלה משמעותית של הסבסוד, כך שביישובים הזקוקים לכך, העלות למשתכן עלה על פי התוכנית כ-100 אלף ₪ למתיישב רגיל, וכ-50 אלף ₪ לחיילי מילואים פעילים. סבסוד הפיתוח יהיה מותנה בתחילת בנייה בפועל בלוח זמנים מהיר, בהתאם להחלטת הממשלה.



בתי אגודה - משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי, בשיתוף מנהלת תקומה, יאפשר ליישובים להקים בתי אגודה באמצעות מענק מותנה למימון חלקי של הבנייה. הבתים, בגודל של 85-120 מ"ר, יהיו בבעלות האגודה המקומית. בשלב הראשון יושכרו הבתים בשכר דירה מפוקח לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים. בתום תקופת השכירות, תינתן למשתכן אפשרות לרכוש את הבית, כאשר 75% מהסכום המצטבר של דמי השכירות החודשיים יזקף כמקדמה לרכישה.

מחסניות קליטה - משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי, בשיתוף מנהלת תקומה, יתמוך בבנייה מבנים בבנייה מהירה, בין אם מבנים יבילים או אחרים. אשר ייבנו תוך שנה מרגע סיום עבודות הפיתוח ועד לאכלוס. המבנים ישמשו כפתרון מגורים זמני לקליטת משתכנים חדשים, כאשר תקופת השכירות יוגבלו לתקופה של עד שנתיים למשתכן והמבנים יוכלו לשמש את היישוב לקליטה למשך תקופה של עד 12 שנים.

בתים במסלול הסוכנות היהודית עם ערבות מדינה של החשב הכללי במשרד האוצר - במסגרת המיזם, ישובים יוכלו לקבל מענק מותנה לבניית בתים למשפחות חדשות לצד סיוע במימון הבניה בהלוואה בערבות מדינה, בכפוף לאישור ועדת היגוי בראשות החשב הכללי. לצורך כך, החשב הכללי יעמיד עד 1 מיליארד ש"ח ערבות מדינה בגין הלוואות שתגייס הסוכנות היהודית, זאת לצד עשרות מיליוני דולרים שגייסה הסוכנות היהודית משותפיה בקרן היסוד, בפדרציות היהודיות של צפון אמריקה ומתורמים נוספים מהתפוצות שיושקעו בפרויקט. הבנייה תתבצע עבור הישובים באמצעות חברת "עמיגור". הסוכנות היהודית תלווה את כלל שלבי הפרויקט - תכנון, מימון, הקמה ותחזוקה - עד למכירת הבתים למשפחות. התוכנית תפעל בליווי מקצועי ופיקוח של משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי, ותכלול מענה מותאם לכל יישוב על פי מיקומו וצרכיו.

השר במשרד האוצר האחראי על שיקום הצפון והדרום, זאב אלקין : "הסל עליו הכרזנו היום מהווה את אחד האירועים הכי חשובים עבורנו במנהלת תקומה. המטרה שלנו היא לא רק לשקם את היישובים, אלא לעזור להם לגדול. כבר מהסיוע הראשון שלי בחבל, שהיה בקיבוץ עלומים, שמעתי מאנשי הקיבוץ את הצורך בכלים כדי לגדול ויצאתי עם התובנה שאנחנו צריכים להביא את המקסימום כדי לסייע, כי עתיד החבל תלוי בזה. אני מקווה לראות את התהליך יוצא לדרך בקרוב, ואת היישובים בחבל גדולים יותר וחזקים יותר".

שר האוצר, חה"כ בצלאל סמוטריץ' : "חבל תקומה הוא לב האתוס הציוני של ישראל, ואנחנו פועלים בכל הכלים העומדים לרשותנו כדי לא רק לשקם אותו – אלא להפוך אותו למוקד של התחדשות, בנייה ועתיד. זו לא רק השקעה תקציבית – זו אמירה ערכית ומדינית. אני מודה לחשב הכללי ולעוסקים במלאכה במשרדי על קידום מסלול ייחודי עם הסוכנות היהודית אשר מייצר מנוף מימוני לבינוי בחבל תקומה".

שר הנגב, הגליל והחוסן הלאומי, חה"כ יצחק וסרלאוף : "תקומה אמיתית מתחילה באנשים – ובסל הצמיחה אנחנו יוצרים את התנאים שיביאו אלפי משפחות חדשות להתיישבות בחבל".



ראש מנהלת תקומה, אביעד פרידמן: "סל הצמיחה נבנה מתוך הקשבה אמיתית לצרכים בשטח ומתוך שיתוף פעולה עמוק עם היישובים והקיבוצים בחבל. הסל נותן מענה לא רק למצוקת הדיור שנוצרה לאחר המלחמה, אלא מהווה תשתית ארוכת טווח לצמיחה, חיזוק קהילתי ויציבות דמוגרפית – תוך שמירה על צביון החבל. זהו ביטוי למחויבות של המדינה ליישובים שנפגעו- לא רק לשקם את העבר, אלא לבנות עתיד טוב יותר לתושבים ולקהילות החבל".

יו"ר הסוכנות היהודית, אלוף במיל' דורון אלמוג: "מאז פרוץ המלחמה, הסוכנות היהודית פועלת למען יישובי העוטף וחבל תקומה בשיקום, בתמיכה קהילתית וחינוכית ובחיזוק ההתיישבות. היום אנחנו עושים צעד משמעותי נוסף: יחד עם שותפינו מהתפוצות, קרן היסוד, הפדרציות היהודיות של צפון אמריקה, תורמים מהעולם, ויחד עם ממשלת ישראל, גייסנו עשרות מיליוני דולרים לטובת הרחבת היישובים והקמנו מודל ייחודי לגיוס מימון, שיאפשר הקמה של כ-1,000 יחידות דיור חדשות והבאת משפחות נוספות לאזור. במקביל, אנו מקימים כפר צעירים ייחודי באיבים, שישמש מוקד משיכה לצעירים, עולים וקהילות חדשות, ויהפוך למנוע צמיחה אזורי וחברתי עבור יישובי העוטף ומדינת ישראל כולה. אני מבקש להודות לשותפינו בארץ ובעולם, שמוכיחים פעם אחר פעם את עוצמת הערבות ההדדית והמחויבות לעתיד ההתיישבות והחברה הישראלית. יחד, נמשיך לבנות, לשקם ולצמוח, למען מדינה חזקה, חברה איתנה ועתיד של תקווה".

מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון, יהודה מורגנשטרן: "תושבי חבל תקומה ועוטף עזה מוכיחים לכולנו פעם נוספת שאין כוח בעולם שישבור את רוח ההתיישבות הישראלית. ההצלחה הדמוגרפית המרשימה שידענו כאן בעבר לא הייתה מקרה- היא תוצאה של השקעה ארוכת שנים, שיתוף פעולה אמיתי עם המועצות, היישובים, מנהלת תקומה ומנהל הכפר במשרדנו שמלווה את היישובים והקיבוצים ללא הפסקה. גם היום, עם השקת 'סל הצמיחה הדמוגרפית', אנחנו ממשיכים באותה דרך של מחויבות מעשית, חיזוק ההון האנושי והרחבת היצע הדיור, כדי לראות את העוטף חוזר לחיים- חזק יותר, משגשג יותר ומאוכלס יותר".

מנכ"ל משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי, יוחנן מאל: "משרד הנגב, הגליל והחוסן הלאומי רואה חשיבות עליונה בשיקום ובצמיחה של יישובי חבל התקומה. אני שמח על הזכות להיות שותפים בפרויקט החשוב הזה, אשר עתיד להביא משפחות חדשות לעוטף ולסייע ליישובים לצמוח. המשרד ימשיך ללוות את היישובים, ויפעל למימוש מיטבי מהיר ואיכותי של הפרויקט לטובת תושבי החבל ולמען עתידו של יישובי חבל התקומה".

החשב הכללי, יהלי רוטנברג: "החשב הכללי רואה חשיבות רבה בקידום הצמיחה הדמוגרפית בחבל, ולכן חתמנו על הסכם עם הסוכנות היהודית להעמדת מימון בערבות מדינה, נוסף למענקים המשוריינים בתקציב המדינה, לבניית עד 1,000 יחידות דיור. המודל המימוני מייצר ודאות כלכלית,



כלי אפקטיבי ליישובים ומינוף מימוני משמעותי למודל בתי האגודה. ההוצאה לפועל תתבצע על ידי הסוכנות, שלה מחויבות רבת שנים לפיתוח ההתיישבות היהודית בארץ ישראל".

מנכ"ל הסוכנות היהודית, יהודה סטון: "מאז שבעה באוקטובר, יהדות התפוצות התגייסה באמצעות הסוכנות היהודית באופן חסר תקדים לחזק את יישובי העוטף ולחבק את תושביו – ביניהם המשפחות שנפגעו מהטרור הרצחני ומשפחות החטופים. מתוך הכאב, צמחה שותפות עמוקה בין ישראל והעולם היהודי, אשר נותנת תקווה. אני מודה לשותפינו בממשלה ולחשב הכללי במשרד האוצר, שאפשרו לנו ליצר מודל סיוע ייחודי שיאפשר לאזור להתאושש ולצמוח. אני מבקש להודות גם לשותפינו בעולם היהודי – ובראשם קרן היסוד והפדרציות היהודיות של צפון אמריקה – שפעלו ללא לאות לסייע למדינת ישראל בשעתה הקשה, והוכיחו שוב את עוצמתה של הערבות ההדדית בעם היהודי".